

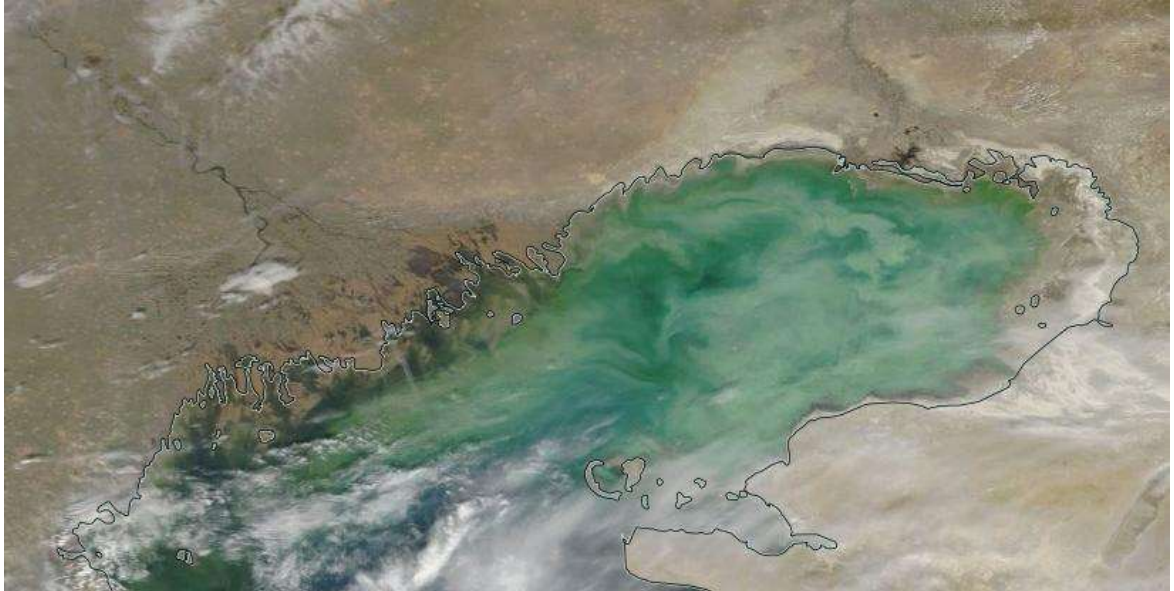

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭКОЛОГИЯ
ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК
ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ №12 БЮЛЛЕТЕНІ

2023 ж. 24 наурыз, жұма

1-сурет. 2023 ж. 23 наурыз ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің
NAGA/GSFC фотосуреті

**2023 Ж. 23-28 НАУРЫЗ АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ОРТАҒЫ БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ
ЖӘНЕ ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ**

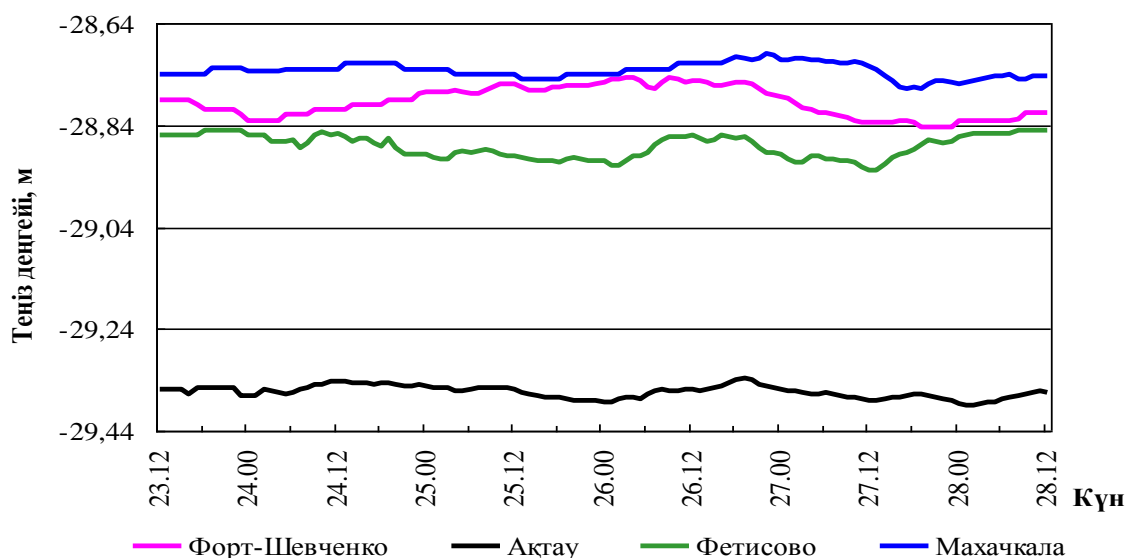
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

23-28 наурыз аралығында теңіз деңгейінің минус 28,94м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,70м-ден минус 29,39м аралығында болуы мүмкін.

2-суретте Каспий теңізінің Ортаңғы бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово және Махачкала аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы 10 см-ден аспайды.

2-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Орта Каспий					
Форт-Шевченко	-75 (-28,75)	2023/03/26 00:00:00	-84 (-28,84)	2023/03/27 13:00:00	-79 (-28,79)
Ақтау	-134 (-29,34)	2023/03/24 11:00:00	-139 (-29,39)	2023/03/28 00:00:00	-136 (-29,36)
Фетисово	-85 (-28,85)	2023/03/23 18:00:00	-93 (-28,93)	2023/03/27 12:00:00	-88 (-28,88)
Махачкала	-70 (-28,70)	2023/03/26 22:00:00	-77 (-28,77)	2023/03/27 16:00:00	-73 (-28,73)

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

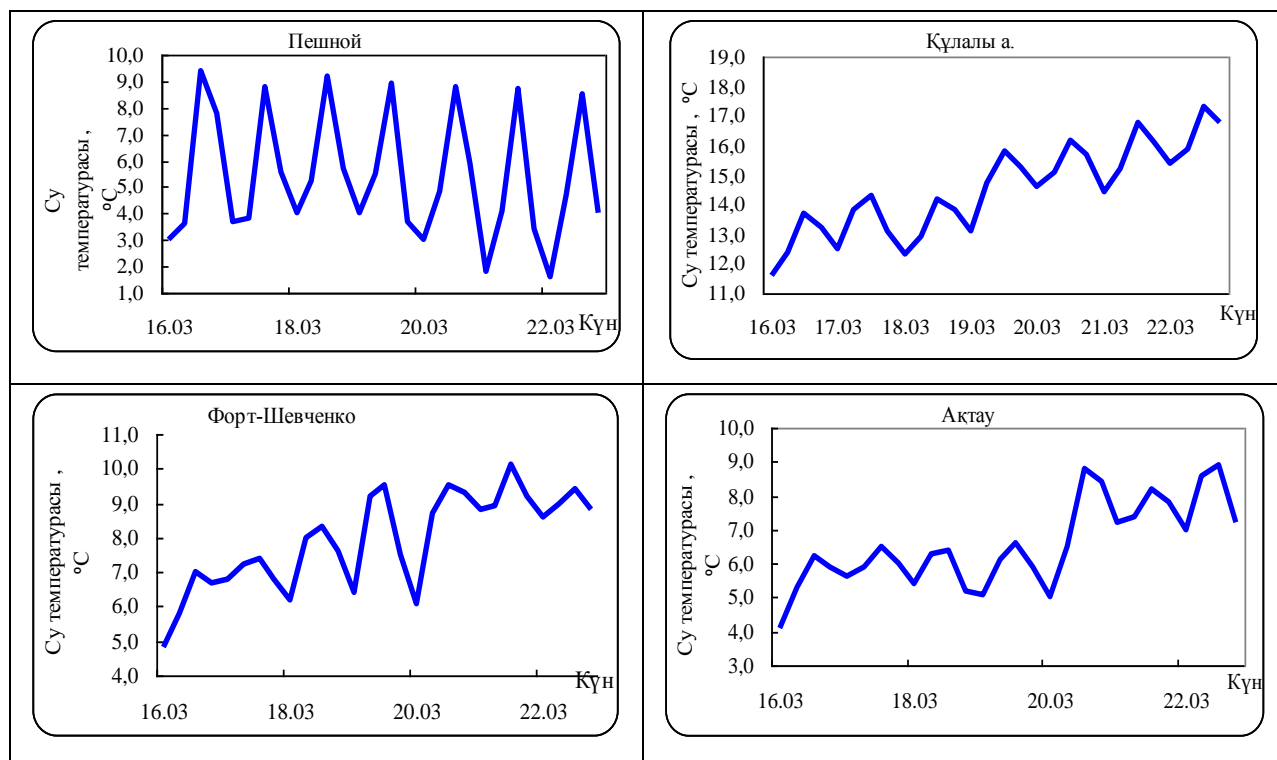
2023 Ж. 16-22 НАУРЫЗ АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ

Қазгидрометтің Пешной, Жанбай, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 28,71м-ге тең.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 28,87м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,67м-ге, ең төменгі мәні минус 29,40м-ге сәйкес келді.

2023 ж. 16-22 наурыз аралығындағы Каспий теңізіндегі мұз жағдайына ШОЛУ

Спутниктік суреттер (1-сурет) және Каспий теңізінің солтүстік жағалауындағы теңіз станциялары мен бекеттерінің жедел деректері бойынша мұздың толық жойылуы байқалады.

3-Сурет. Стационарлық станциялардағы деректер бойынша судың температурасы

**СОЛТУСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ
ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ**

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
Желкөгерме	50	Өте қиын кезең	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	65	Қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	110	Аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
Желшегерме	-50	Өте қиын кезең	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-65	Қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-100	Аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

* Есептік сипаттамалар Каспий теңізі жағдайына «Қазгидромет» РМК жасаған Дат гидравликалық институтының МИКЕ 21 гидродинамикалық модулін қолдану арқылы алынған. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәлеметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.

** Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.

*** Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2020 жж. Т. Пешной деректері бойынша жасалған.

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында
құрастырылды

Мекенжайы: 050022, Алматы, Абай даңғ. 32, Тел.: 255-84-06

e-mail: kaspy@meteo.kz

Құрастырған: Васенина Е.И.

Тексерген: Ивкина Н.И.

Қазақшаға аударған: Наурозбаева Ж.К.

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде

«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.